

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] noget af deres Kraft. De er set fra Søfartserhvervets Synspunkt og fra hele Sømandsstandens Synspunkt uheldige og uegnede, for de kommer og gaar igen og har ikke udrettet noget og har vel i det store og hele kun været i Vejen i den Tid, de var der.

Og det, man i øvrigt har tænkt paa med Udtrykket Sortering, er, at man, foruden for det første at gøre Sømandsfaget til et faglært Fag, skulde trække endnu flere kvalificerede Folk til, end der findes i Forvejen, for at højne hele Standarden, og for det andet, at de, der er der i Forvejen, de, der allerede nu er gaaet ind i Faget, vil faa deres Niveau hævet ved denne Uddannelse. Det er det, der ligger bag, og det er jeg bange for at man ikke opnaar, hvis man ikke gennemfører den obligatoriske Undervisning.

Den ærede Ordfører for Venstre nærede meget store Forventninger til, at det hele kunde opnaas ad frivillig Vej. Det tror jeg det ærede Medlem har Uret i. Man har jo gjort visse Erfaringer med den frivillige Aftenskoleundervisning for ufaglærte, og det har været daarlige Erfaringer. Man har — jeg tror det var i 1930'erne — gjort Forsøg med frivillig Undervisning af Folk, der var ledige og som ellers var til Søs — jeg tror det var i Forbindelse med Fregatten „Jylland“ —, og det var ogsaa meget daarlige Erfaringer. Jeg tror, at skal dette gennemføres med Konsekvens, saa det virkelig faar den Betydning for Sømandsstanden og hele Søfartserhvervet, som det skulde have, slipper man ikke uden om det obligatoriske. Den Tanke, at man skulde gøre det frivilligt, vilde jo ogsaa nok møde Hindringer af pædagogisk Art. Det vilde medføre, at Folk meldte sig i vidt forskellige Aldersklasser, og det vilde blive forfærdelig svært at gennemføre en ensartet Undervisning paa en Skole, hvis det var Tilfældet. Jeg tror slet ikke, den Undervisning vilde kunne faa alle de heldige Momenter, som flere af de ærede Ordførere drog frem i Indledningerne og Slutningerne paa deres Taler; jeg tror, at disse Momenter meget ofte vil fortone sig, hvis man ikke faar nogenlunde ensartede Aldersklasser og nogenlunde lige Vilkaar for den Undervisning, der skal finde Sted. Om at hindre Skibsfarten i at faa Tilgang kan der aldrig blive Tale; dels har man Dispensationsbeføjelser, og dels har man Overgangsbestemmelser, og overhovedet vil man her gøre sine Erfaringer. Det samme gælder, naar man taler om det farlige i at sætte 6 Skoler i Gang. Det kan

der slet ikke blive Tale om i Starten, saa mange Skoler er ikke færdige. Man vil sikkert i Starten højst kunne faa 3 Skoler klar.

Det ærede Medlem Hr. Alfred Jensen var inde paa den Tanke — som iøvrigt ogsaa det ærede Medlem Hr. Damsgaard, var det vist, var inde paa —, at der var noget forkert i, at man krævede Skolegang før Udmønstring af disse Folk. Hvis de skulde uddannes til Søfolk, skulde de have Adgang til at lugte Søen først, de skulde først have en vis praktisk Undervisning til Søs og derefter komme paa Skole. Det er en Tanke, man meget vel kan diskutere, og jeg kan godt se, at der kan være noget rigtigt i det Synspunkt. Men paa den anden Side, hvornaar faar man saa fat i de Folk, naar de først er blevet udmønstret første Gang? Det kan være mange Aar, før de kommer til Danmark igen. Hvor skal man saa sætte Grænsen? Skal man sige: I maa først udmønstres første Gang, sejle et helt eller et halvt Aar, og saa skal I paa Skole? Jeg er bange for, at Tanken om den obligatoriske Undervisning glipper for os, hvis vi gaar ind paa den Tanke.

Nogen direkte Sammenligning med de øvrige Haandværksfag kan man ikke foretage, for i disse har man Aftenskolen; der kommer de unge straks paa Aftenskole og gaar der samtidig med, at de arbejder i Haandværket. Noget tilsvarende lader sig af naturlige Grunde ikke gennemføre til Søs. I øvrigt er det ikke Meningen, at de unge Mennesker paa disse Skoler skal lære det, de senere skal lære til Søs. De skal lære disse specielle Ting, der giver dem en Forberedelse, saa de er mere værd i en farlig Situation til Søs, og saadan at de er mere tilgængelige for at modtage den almindelige Uddannelse, som selve Søfarten i Løbet af de Aar, de er til Søs, skulde give.

Med disse Ord skal jeg i øvrigt takke for den efter Omstændighederne velvillige Behandling, Lovforslaget har faaet. Jeg haaber, at det maa lykkes os gennem en Udvalgsbehandling at naa til en positiv og tilfredsstillende Løsning paa disse Problemer.

Qvist Hansen: Det ærede Medlem Hr. Damsgaard kunde slet ikke tænke sig, at saadan nogle Folk som Tjenere, Barberer, Pantrymænd og lignende skulde have nødig at gaa paa den Skole. Som allerede bemærket af den højtærede Handelsminister vilde det i Tilfælde af Forlis eller Skibskollision, hvor der er Brug for rent elementære Sø-